

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P., s. r. o., R.**, IČO: X., proti žalovanému **J. S., K.**, zastúpeného opatrovníčkou E. T., S.H., právne zastúpený JUDr. P. J., advokátom, M., **o zaplatenie 919,47 Eur (27 700 Sk) s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. februára 2009, č. k. 4Cob/5/2009-100, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Trebišove rozsudkom zo dňa 06. 10. 2008 č. k. 10b/28/2007-84 žalobu zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania v sume 6 960,-- Sk na účet jeho právneho zástupcu. Uviedol, že žalovaný ako dlžník uzavrel so žalobcom ako veriteľom Zmluvu o úvere dňa 09. 01. 2006. V nej sa zaviazal predmetnú pohľadávku vrátiť v 12 mesačných splátkach po 4 900,-- Sk počnúc dňom 13. 02. 2006. Podpis žalovaného na zmluve o úvere je overený na Matričnom úrade M. Nakoľko žalovaný si povinnosti, vyplývajúce zo zmluvy o úvere, neplnil riadne a včas, uhradil iba jednu splátku vo výške 300,-- Sk dňa 27. 04. 2006 a jednu splátku vo výške 2 000,-- Sk dňa 12. 06. 2006 a na výzvy žalobcu nereagoval, žalobca postupoval podľa dohodnutých všeobecných podmienok poskytnutia úveru a voči žalovanému podal návrh na začatie rozhodcovského konania na Stály rozhodcovský súd, zriadený spoločnosťou S. R. a. s., T.. V priebehu konania na Stálom rozhodcovskom súde bolo zistené, že žalovaný bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 20. 06. 2005, sp. zn. 8Ps 17/2004 a uznesením zo dňa 26. 10. 2005, sp. zn. 8P 404/2005 mu bola ustanovená opatrovníčka Z. L., nar. X., bytom K.. Žalovaný nemohol dňa 09. 01. 2006 ako dlžník uzatvoriť zmluvu o úvere so žalobcom, čo vyplýva z rozhodnutia

Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. Sr 4330/06 z 08. 11. 2006. Predmetné konanie voči J. S. bolo zastavené a nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 11. 2006 a vykonateľnosť dňa 02. 12. 2006. Žalobca zastáva názor, že žalovaný zmluvu so žalobcom podpísal, peňažné prostriedky vo výške 30 000,-- Sk titulom úveru mu boli poskytnuté a tieto prevzal, čo osobitne potvrdil svojim podpisom. Časť úveru 2 300,-- Sk uhradil, teda bol si vedomý svojho záväzku. Vzhľadom k tomu, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil zo zmluvy o úvere, žalobca žiadal, aby ho súd zaviazal na zaplatenie zostatku nesplateného úveru 27 700,-- Sk s príslušenstvom.

Po vyhodnotení dokazovania prvostupňový súd dospel k záveru, že žalovaný, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 10. 06. 2005, nemohol dňa 09. 01. 2006 platne uzatvoriť zmluvu o úvere so žalobcom po tom, ako bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Ide o nedostatok spôsobilosti na právne úkony v dôsledku duševnej poruchy žalovaného, ktorý je dôvodom absolútnej neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 38 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, preto súd prvého stupňa návrh žalobcu zamietol.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 24. 02. 2009, č. k. 4Cob/5/2009-100 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 58,40 €. Za dôvodné nepovažoval tvrdenie žalobcu, že žalovaný získal na jeho úkor bezdôvodné obohatenie, tým, že získal majetkový prospech z neplatného právneho úkonu – zo zmluvy o úvere. Za nesporné mal, že žalovaný je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu podľa § 10 ods. 1 Obč. zák. Uviedol, že bezdôvodné obohatenie je upravené v šiestej časti Občianskeho zákonníka – zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie. Z toho vyplýva, že ten, kto sa bezdôvodne obohatil, nesie zodpovednosť voči tomu, na úkor koho sa obohatil. Osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony nemôže niesť zodpovednosť za konanie, na ktoré nebola spôsobilá. Teda nemôže ani zodpovedať za to, že svojim konaním spôsobila neplatnosť právneho úkonu, ktorý má za následok získanie majetkového prospechu, teda bezdôvodné obohatenie. Žalovaný ako osoba nespôsobilá na právne úkony, teda nemôže svojím konaním nadobúdať práva a povinnosti, a preto nemá povinnosť na vydanie bezdôvodného obohatenia, aj keď by bolo preukázané, že ho získala. Odvolací súd preto nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalobcu, že súd prvého stupňa mal vypočítať L. T., ktorý za žalobcu konal pri uzatváraní predmetnej zmluvy, pretože akákoľvek svedecká výpoveď pre posúdenie zodpovednosti žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je právne významná.

Odvolací súd ďalej poukázal na ust. § 422 ods. 1 Obč. zák. a uviedol, že v prejednávanej veci ide o vydanie bezdôvodného obohatenia za konanie žalovaného - uzavretie zmluvy o úvere, čo nemožno považovať za také konanie, ktorého následky by mohol žalovaný posúdiť aj sám, keďže je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

Odvolací súd preto nepovažoval žalovaného za vecne pasívne legitimovaného v tomto konaní na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy o úvere. Odvolací súd tiež nevyhovел návrhu odvolateľa a nepripustil dovolanie proti tomuto potvrdzujúcemu rozsudku, pretože nepovažoval rozhodnutie o vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy o úvere od osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, ktorá nevie čítať, písať, podpísať sa, za rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnil tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Dovolateľ nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, ktorý sa nestotožnil s jeho názorom ako žalobcu, že žalovaný získal majetkový prospech plnením z neplatného právneho úkonu - zo zmluvy o úvere. Podľa žalobcu predmetný súd ako odvolací, rovnako ako súd prvého stupňa, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, následkom čoho nesprávne právne posúdil vec. Má za to, že Krajský súd v Košiciach, rovnako ako Okresný súd v Trebišove, sa nezaoberal otázkou vydania bezdôvodného obohatenia žalovaným žalobcovi tak, ako to žalobca žiadal vo svojom návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale skúmal platnosť, resp. neplatnosť zmluvy o úvere a následne posudzoval otázku zodpovednosti za škodu v zmysle Občianskeho zákonníka. Žalobca v návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia jednoznačne vyslovil, že vzhľadom na skutočnosť, že v čase, keď bola podpísaná zmluva o úvere so žalovaným, tento bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, t. j. nemohol platne uzatvoriť predmetnú zmluvu. Podľa názoru žalobcu je nespochybniteľné, že s poukazom na nedostatok spôsobilosti žalovaného je zmluva o úvere č. 9081430 absolútne neplatná. Hoci právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným zo zmluvy o úvere nevznikol, peňažné prostriedky vo výške 30 000,-- Sk (995,82 €) boli J. S. poskytnuté. Uvedené vyplýva aj z vykonaného dokazovania súdu, kde bývalý opatrovník žalovaného p. Z. L., ktorá bola vypočutá ako svedok, potvrdil, že

peniaze J. S. prevzal. Výpoveď svedkyne Z. L. je celkovo podľa názoru žalobcu rozporuplná, keď táto na jednej strane tvrdí, že peniaze neboli žalovanému odovzdané do rúk, lebo mal dlhy a na druhej strane tvrdí, že bola prítomná pri podpisovaní zmluvy na 995,82 Eur (30 000,-- Sk) a peniaze prevzal žalovaný J. S.

Odvolaací súd podľa žalobcu nezohľadnil ani skutočnosť, že bývalá opatrovníčka žalovaného p. Z. L. nevyznačila do občianskeho preukazu žalovaného skutočnosť, že je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, čím umožnila overenie podpisu žalovaného na zmluve o úvere a uvedenie žalobcu do omylu v otázke platnosti zmluvy o úvere. Súd taktiež nezohľadnil skutočnosť, že žalobca predložil vkladový lístok vyžiadaný z P., ktorý potvrdil, že čiastku 66,39 Eur (2 000,-- Sk) uhradil priamo žalovaný. Žalobca nespochybňuje skutočnosť, že žalovaný J. S. nemohol platne uzatvoriť zmluvu o úvere, toto je vzhľadom na to, že bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony jednoznačné, avšak uvedené nevyklučuje, že prevzal peňažné prostriedky vo výške 995,82 € (30 000,-- Sk) od L. T. ako zástupcu žalobcu. Odovzdanie týchto prostriedkov odporcovi p. L. T. potvrdil a taktiež svedkyňa Z. L. potvrdila ich prevzatie žalovaným.

Vzhľadom na skutočnosť, že je svedkami preukázané, že peňažné prostriedky prevzal sám žalovaný, je žalobca toho názoru, že v danom prípade sa nejedná o náhradu škody (ako sa domnieva Krajský súd v Košiciach), ale ide o bezdôvodné obohatenie v zmysle ust. § 451 Občianskeho zákonníka, ako aj v zmysle ust. § 457 Občianskeho zákonníka. V danom prípade žalovaný sa bezdôvodne obohatil o sumu 995,82 Eur (30 000,-- Sk). Z tejto sumy uhradil 76,65 Eur (2 300,-- Sk), a teda zostáva mu vydať □ bezdôvodné obohatenie vo výške 919,47 Eur (27 700,-- Sk). S poukazom na uvedené sa žalobca nestotožňuje ani s rozhodnutím o trovách konania v predmetnej veci.

Dovolateľ preto navrhuje, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle § 10a O. s. p. prejednal dovolanie žalobcu podľa § 242 ods. 1 a § 243a ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné dovolaním napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Spôsobilým predmetom dovolania je podľa tohto ustanovenia rozhodnutie, vydané odvolacím súdom v odvolacom konaní. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O. s. p.). V prípade, že dovolací súd zistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu zákon vymedzuje v ustanovení § 238 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 O. s. p. Naopak dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné z dôvodov uvedených v ods. 4 a ods. 5 tohto ustanovenia.

Podľa § 238 ods. 5 O. s. p. dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Konanie v obchodnej veci o peňažné plnenie v sume 27 700,-- Sk začalo na súde prvého stupňa 9. februára 2007. Nariadením vlády S. republiky č. 540/2006 Z. z. bola s účinnosťou od 1. októbra 2006 stanovená minimálna mzda vo výške 7 600,-- Sk. Desaťnásobok tejto mzdy predstavuje 76 000,-- Sk.

Keďže predmet dovolacieho konania neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a súčasne dovolací súd nezistil závažné vady konania, majúce za následok prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p., Najvyšší súd S. republiky preto dovolanie žalobcu pre jeho

neprípustnosť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd S. republiky tak, že ich náhradu v dovolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal, nakoľko mu žiadne účelne vynaložené trovy dovolacieho konania nevznikli.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júna 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová